

Věc v právním smyslu

Oddíl A. Teoretické okruhy

1) Předmět občanskoprávních vztahů. 2) Věc v právním smyslu (*res iuris*). Obvyklá cena a cena mimořádné obliby. 3) Užší a širší pojetí věci v právním smyslu. Věci hmotné a nehmotné (*res corporales et incorporales*). 4) Věci movité a nemovité (*res mobiles et immobiles*). Praktické důsledky rozlišování mezi movitými a nemovitými věcmi. 5) Lidské tělo a jeho části, zvíře, ovladatelné přírodní síly. 6) Věci zastupitelné (*res fungibiles; quantitates*). 7) Věci zužititelné (*res quae usu consumuntur*) a nezužitelné (*res quae usu minuuntur*). 8) Věci dělitelné (*res quae sine interitu dividi possunt*) a nedělitelné (*res quae sine interitu dividi non possunt*). 9) Věci složené (*res composita*) a součást věci (*pars rei*). Superficiální zásada (*superficies solo cedit*). 10) Příslušenství věci (*quasi pars rei*). Jaký je rozdíl mezi součástí věci a příslušenstvím věci? 11) Hromadná věc (*universitas rerum distantium*). Zaniká vlastnické právo k věci jejím začleněním do věci hromadné? 12) Plody věci (*fructus naturales*) a užitky věci (*fructus civiles*).

Oddíl B. Praktické příklady

1) Posuďte, zda jde o věc v právním smyslu: I. Studna. II. Ložisko šterkopísku pod povrchem pozemku. III. Ložisko kaolinu pod povrchem pozemku. IV. Dálnice, svislé dopravní značky a svodidla. V. Technický průkaz motorového vozidla a dálniční známka přilepená na předním skle vozu. VI. Vodovodní řád procházející pod povrchem pozemku a vodovodní přípojka vedoucí od vodovodního řadu k vodoměru. VII. Zařízení staveniště, tedy např. mobilní toalety, montované stavební buňky uložené na betonových patkách a zděné ubytovny s betonovými základy určené pro ubytování stavebních dělníků po dobu stavby. VIII. Lanová dráha na sjezdovce. IX. Komunální odpad v popelnici. X. Jeskyně na soukromém pozemku.

2) V roce 2013 si B. Janáček postavil na svém pozemku rodinný dům. Posuďte právní režim pozemku a stavby do 31. 12. 2013 a od 1. 1. 2014 (tedy od účinnosti nového občanského zákoníku). Změnilo by se něco, kdyby na pozemku vážlo zástavní právo?

3) L. Vach prodal své vlasy společnosti vyrábějící paruky. Následně si prodej rozmyslel a požaduje vlasy zpět. Svůj nárok odůvodňuje neplatností kupní smlouvy, neboť jejím předmětem bylo nedovolené plnění (šlo o část lidského těla, s níž nelze disponovat). Proveďte právní rozbor.

4) Prodávající s kupujícím si dohodli předmět písemně uzavřené kupní smlouvy touto formulací: „Motocykl Jawa 350 typ 639“. Po uzavření kupní smlouvy se druhého dne kupující dostavil k převzetí koupeného motocyklu, přičemž zjistil, že prodávající mu připravil k převzetí jiný motocykl, než který si před uzavřením smlouvy prohlédl, a odmítl jej převzít. Prodávající argumentoval, že předmět koupě je v souladu s ujednáním kupní smlouvy. Posuďte, která ze stran je v právu.

5) Po uskutečnění koupě, jejíž předmět byl formulován jako „obsah skladu prodejny second-handu“ kupující napadl smlouvu s tvrzením, že počet a kvalita kusů zboží neodpovídá jeho původnímu odhadu a požaduje snížení dohodnuté ceny. Argumentoval, že předmětem prodeje byla suma samostatných věcí a je třeba je znovu samostatně posoudit, což nebylo původně provedeno. Posuďte možnou úspěšnost kupujícího ve sporu.

6) J. Bartl zasel rajčata na pozemek svého souseda. Posuďte právní režim osiva a rostlin vzešlých.

7) Komu patří strom vyrůstající na hranici dvou pozemků, plot nebo prampouch?

8) Komu patří balkon rodinného domu, který přesahuje nad sousední pozemek.

Oddíl C. Doporučená literatura (nad rámec povinné literatury)

Eliáš, K. Věc jako pojem soukromého práva. *Právní rozhledy*, 2007, č. 4.

Eliáš, K. a kol. Občanské právo pro každého. Praha: Wolters Kluwer, 2013, s. 184–192.

Petr, P. In: *Křiváčková, J., Hamuláková, K., Tintěra, T. a kol.* K pojetí člověka a věci v novém soukromém právu. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 189–203.